

RUOTSI, PITKÄ OPPIMÄÄRÄ, kuullunymmärtämiskoe 16.2.2016

Nämä täydet pisteet antavan vastauksen sisällöt eivät sido ylioppilastutkintolautakunnan arvostelua. Lopullisesta arvostelusta päättää tutkintoaineen sensorikunta.

Täydet pisteet antava vastaus sisältää:

- a) – Miten vähentää pizzan/ (pitsajuuston) rasvaisuutta.
  - Teollisuudelle / juustoruokien teollisille valmistajille.
- b) – Haudan seinässä on kirjoitettuna vainajan nimi.
  - Faraon vaimon hautapaikka oli tuntematon / ei tiedetty, mihin faraon vaimo on haudattu.
- c) – Hiekasta on pulaa.
  - Rakennusteollisuus tarvitsee valtavasti hiekkaa.
- d) – Pojat näyttävät ahdistuksensa.
  - Yhteiskunnan vaatimukset siirtyvät nuoriin (aikuisista).
- e) – parveketupakoinnin kieltämisestä
  - Terveysriskejä on vaikea todistaa.

a)

Pizzor behöver inte vara fettdrypande kaloribomber för att smaka gott. Forskarna har nämligen lyckats sänka fetthalten i en pizza med hälften. Hemligheten är ett tunt lager av fett på ostens yta. Målgruppen för produkten är i första hand industriella tillverkare av ostbaserade maträtter. De enskilda hushållen får däremot ännu vänta tills osten finns i vanliga mataffärer.

b)

Utrikes: En grav som tillhör en tidigare okänd drottning har hittats sydväst om Kairo. Arkeologerna tror att drottningen är farao Neferefras maka eftersom namnet Khenta stod skrivet på väggen inne i den nyfunna graven. Upptäckten är viktig eftersom man inte tidigare har känt till var Neferefras maka Khenta ligger begravnen.

c)

Vilken är den mest använda naturtillgången i världen? Järnmalm, timmer, olja? Nej, om man bortser från vatten, så är det sand som kommer på plats nummer ett. På flera håll i världen har den blivit en bristvara, på grund av de enorma kvantiteter som går åt i byggindustrin. Naturvetare samarbetar nu med experter i byggnadsteknik för att råda bot på problemet.

d)

På tio år har andelen tonårsflickor som sökt hjälp för ångest stigit från ungefär var femte flicka till var tredje. Bland pojkarna är siffrorna lägre, eftersom pojkar kan agera utåt och låter ångesten synas. De höga kraven från samhället på de vuxna smittar av sig på ungdomarna. Det krävs många olika åtgärder för att de unga ska må bättre.

e)

I dag kan husbolagen förbjuda rökning på husets allmänna balkonger. Men nu får man inte heller röka på sin egen balkong eftersom det kan bli en hälsorisk för grannen ovanför. Problemet är att hälsoriskerna ändå kan vara mycket svåra att bevisa. Husbolagen är ansvariga för övervakningen av förbudet. I dag berörs enbart hyreslägenheter i tvistefall men inom en snar framtid ska även andra boendeformer inkluderas.